

Bodemenergiesystemen

Melden en registreren van *nieuwe* bodemenergiesystemen

Informatie voor gemeente over het registreren van nieuwe gesloten bodemenergiesystemen.

Gesloten bodemenergiesystemen die vanaf 1 juli 2013 zijn geïnstalleerd, dienen te worden gemeld. Gemeenten kunnen gemelde systemen centraal registreren in het Landelijk Grondwater Register (LGR). Het LGR ontsluit de systemen op een kaart. Deze (digitale) kaart wordt zichtbaar op de website wkotool.nl.

Melden

Het melden van gesloten bodemenergiesystemen is geregeld in het Besluit lozen buiten inrichtingen en het Activiteitenbesluit milieubeheer op grond van het Wijzigingsbesluit bodemenergiesystemen. Deze meldingsplicht draagt bij aan de ondergrondse ordening van de systemen, waarmee onderlinge thermische beïnvloeding kan worden voorkomen. Nieuwe initiatiefnemers kunnen voorafgaand aan het melden de website wkotool.nl raadplegen.

Burgers of bedrijven melden hun bodemenergiesysteem via het Omgevingsloket Online (<https://omgevingsloket.nl>). Hoewel niet verplicht, zullen de meeste melders eerst een *Vergunningcheck* op deze website doen. Uit deze Vergunningcheck blijkt of er kan worden volstaan met een Melding, of dat ook een OBM-vergunning (Omgevingsvergunning Bepaalde Milieutoets) moet worden gedaan. Een OBM is nodig als een bodemenergiesysteem wordt aangelegd met een vermogen meer dan 70 Kw of bij de aanleg van een bodemenergiesysteem in een interferentiegebied (lees verderop de tekst *inregelen interferentiegebieden*). Omdat voor het bevoegd gezag niet meteen duidelijk is of de correcte keuze is gemaakt tussen een

OBM of een melding, dient hier zorgvuldig naar te worden gekeken bij ontvangst van de melding. Een hulp voor de uitvoering van de wettelijke taken vormen de BUM (BesluitvormingsUitvoeringsMethode) en de HUM (HandhavingsUitvoeringsMethode) vindt u op de website van SIKB: http://www.sikb.nl/richtlijnen_detail.aspx?id=10442.

De digitale melding komt binnen

De melding van een bodemenergiesysteem komt bij de gemeente binnen zoals ook andere vergunningaanvragen binnenkomen. Doorgaans is dit bij de afdeling Vergunningverlening. De mate van automatisering van de gemeente bepaalt of dit volledig digitaal gebeurt (het bericht wordt automatisch in het milieuvergunningensysteem *oftewel VTH-systeem* geplaatst), of de gemeente ontvangt een e-mail met de boodschap dat de melding kan worden gedownload van de centrale server van het Omgevingsloket.

In deze factsheet staat de gemeente steeds genoemd als bevoegd gezag en het Omgevingsloket (OLO) als meldloket. In bepaalde situaties kan echter ook de provincie bevoegd zijn of kan een omgevingsdienst de taken voor de gemeente uitvoeren. Ook kan het zijn dat de melding via de Activiteiten Internetmodule (AIM) in plaats van OLO moet worden gedaan. Overal waar OLO staat genoemd dient dus eigenlijk "OLO of AIM" te worden gelezen.

Berichten komen binnen of kunnen worden gedownload als pdf-bestand en als xml-bestand. Dit laatst genoemde bestandsformat betreft een speciaal database-formaat dat soms digitaal in systemen kan worden ingelezen. Hier dient echter een belangrijke kanttekening bij te worden geplaatst: de digitale communicatie binnen de overheid gebeurt via een universele

Bodemenergiesystemen

Melden en registreren van *nieuwe* bodemenergiesystemen

berichtenstandaard, het zogenaamde StUF (STandaard UitwisselFormat). De wijzigingen als gevolg van het Wijzigingsbesluit Bodemenergiesystemen zijn verwerkt in StUF-versie 3.9. Om deze bestanden te kunnen verwerken dient echter ook uw lokale software te zijn geüpgrade tot een versie die StUF-versie 3.9 ondersteunt. Is dit niet het geval, dan zal OLO haar berichten blijven leveren in een versie waarmee uw lokale automatisering wel overweg kan. Bekend is dat het merendeel van de gemeenten niet up-to-date is met het StUF-versiebeheer. Dit betekent dat de kans groot is dat de xml-berichten die u van OLO ontvangt, niet de informatie bevat m.b.t. bodemenergiesystemen. Wel staat deze informatie vanzelfsprekend in de pdf-versie van het bericht. De gegevens uit het pdf bericht kunt u handmatig overnemen in uw lokale software en/of het Landelijk Grondwater Register (LGR).

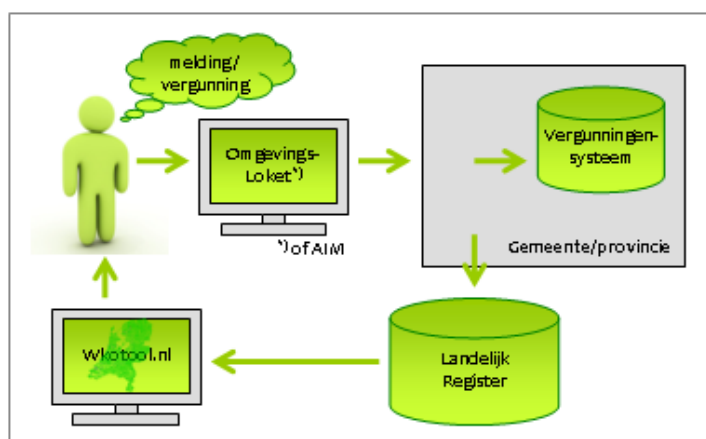
De melding opslaan

Uit rondvraag blijkt dat gemeenten verschillend omgaan met de binnengekomen meldingen. Bepaalde gemeenten registreren het als 'zaak' in hun VTH-systeem. Andere gemeenten vinden registratie weer een taak van hun bodemafdeling en schaffen er nieuwe software voor aan.

Belangrijk is om de interne werkprocessen goed op elkaar af te stemmen, zodat vragen van burgers en bedrijven ("kan ik een bodemenergiesysteem aanleggen zonder dat er thermische beïnvloeding optreedt?") uiteindelijk goed kunnen worden beantwoord en er zo optimaal gebruik kan worden gemaakt van het potentiële rendement van de ondergrond.

Bij het afstemmen van de werkprocessen speelt ook de regionale uitvoerings-/omgevingsdienst een belangrijke rol. Meldingen van bodemenergiesystemen binnen inrichtingen zullen bij de omgevingsdienst binnenkomen terwijl

systemen buiten inrichtingen weer bij de gemeente zullen binnenkomen, tenzij daar natuurlijk andere afspraken over gemaakt worden. Voor een efficiënte afstemming is het belangrijk dat de informatie goed tussen gemeenten en omgevingsdienst uitwisselbaar en/of inzichtelijk is.

Landelijke registratie

Bij de inwerkingtreding van het Wijzigingsbesluit Bodemenergiesystemen is er tevens gezorgd voor een landelijke voorziening waarin gemeenten (maar ook provincies) de bij hen bekende bodemenergiesystemen kunnen registreren. Deze landelijke voorziening is het Landelijk Grondwater Register (LGR). Dit is een bestaande voorziening waarin ook al de grondwateronttrekkingvergunningen van open bodemenergiesystemen werden geregistreerd. De beheerder van het LGR (BIJ12, voorheen GBO Provincies) is door het ministerie van IenM gevraagd om de bestaande functionaliteit uit te breiden met functionaliteit voor het registreren van gesloten systemen. Het LGR ontsluit de locaties en karakteristieken van de systemen via een webservice. Deze webservice kunt u als gemeente zelf weer gebruiken in geo-applicaties en wordt ook gebruikt op de website wkotool.nl. Op deze website kunnen

Bodemenergiesystemen

Melden en registreren van *nieuwe* bodemenergiesystemen

burgers, bedrijven of overheidsorganisaties zien waar geregistreerde systemen zich bevinden.

Het landelijk registreren is voor gemeenten geen directe verplichting. Toch wordt het sterk aangeraden om wel van deze mogelijkheid gebruik te maken. Er zijn een aantal scenario's denkbaar waarin er lastige situaties kunnen ontstaan als gemeenten niet landelijk registreren:

- Stel een burger meldt zijn systeem, deze wordt niet door de gemeente in LGR geregistreerd. Een buurman legt een jaar later aan systeem aan, meldt deze en geeft de gevraagde onderbouwing waaruit blijkt dat het in werking hebben van een nieuw systeem niet leidt tot interferentie met een eerder geïnstalleerd systeem. Hij heeft dit gebaseerd op het raadplegen van de WKO-tool. Doordat de gemeente dit eerder aangelegde systeem niet heeft geregistreerd in OLO heeft de buurman hier geen kennis van. Beide burgers hebben dus te goeder trouw gehandeld, maar desondanks treedt interferentie op.
- Een burger meldt zijn bestaande systeem, weet van de WKO-tool en bekijkt deze website wekelijks om te kijken of zijn puntje al op de kaart staat. Als dit na een aantal weken nog niet het geval is, zal hij de gemeente blijven benaderen omdat hij bang is voor interferentie.

Registratie wordt overigens wel formeel verplicht voor gemeenten zodra de LGR-registratie wordt opgenomen in de Basisregistratie Ondergrond (BRO).

Een veel gestelde vraag is of er geen digitale verbinding kan komen tussen systemen van gemeenten en het LGR. Hier wordt deels in voorzien: BIJ12 is gevraagd om een functionaliteit te ontwikkelen waarbij de xml-bestanden kunnen worden geüpload. Verder is hen gevraagd een koppelvlakbeschrijving te ontwikkelen waarmee zelfs een geheel

digitale koppeling kan worden gelegd tussen het VTH-systeem (of ander systeem) en het LGR. De uploadfunctionaliteit is echter nog niet opgeleverd. Dit was in 2013 ook niet urgent omdat er nog gemeenten waren die conform de StUF versie 3.9 werkten. De XML-bestanden die gemeenten ontvingen bevatten dus nog niet de bodemenergie-informatie. Wanneer de upload-functionaliteit gereed komt, is momenteel nog niet bekend. Voor de digitale koppeling geldt hetzelfde. Aanvullend moet hierbij worden opgemerkt dat een koppelvlakbeschrijving inhoudt dat er ook vanuit de lokale software moet worden gewerkt aan een koppeling. Neem –indien een digitale koppeling is gewenst- daarom ook contact op met uw softwareleverancier om tijdig deze ontwikkeling in gang te zetten.

Om gemeenten te ondersteunen bij het registreren heeft Bodem+ in samenwerking met BIJ12 een instructiefilm laten ontwikkelen die hier kan worden bekeken: <http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bodemenergie/registratie/>

Gebundelde meldingen

Er dient per systeem een melding te worden gedaan. Ook is het mogelijk meerdere systemen gelijktijdig te melden. Melders hebben de vrijheid om gegevens in bijlagen aan te leveren en daarmee ook de vrijheid om gebundelde meldingen van niet identieke systemen te doen.

De melding is vormvrij, maar moet wel alle wettelijke eisen bevatten zoals opgesomd in de artikelen 1.21a Activiteitenbesluit (Actbesl), respectievelijk artikel 1.10a Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi).

Het is aan de melder om duidelijk in het meldingsformulier en de bijlage aan te geven welke gegevens bij welk systeem horen, zodat het bevoegd gezag dit op de juiste manier kan beoordelen.

Bodemenergiesystemen

Melden en registreren van *nieuwe* bodemenergiesystemen

De melder kan daarvoor gebruik maken van de beschikbare loketten. Voor meldingen op grond van het Activiteitenbesluit is dat de Activiteiten Internet Module (AIM) en voor meldingen op grond van het Blbi, meldt men aan bij het Omgevingsloket Online (OLO). Bij de AIM kan de melder er voor kiezen om alle gegevens met een bijlage aan te leveren. Bij gebundelde meldingen is de kans dus aanwezig dat niet alle benodigde gegevens voor de landelijke registratie uit het digitale bestand (.xml) kunnen worden gehaald. Mogelijk dienen x- en y-coördinaten van de afzonderlijke lussen uit een bijlage bij de melding te worden gehaald.

Inregelen interferentiegebieden

Mocht uw gemeente interferentiegebieden vaststellen dan is het belangrijk om deze goed te ontsluiten zodat initiatiefnemers tijdig hiervan op de hoogte zijn. Bodem+ heeft in de wkotool.nl functionaliteit laten opnemen om deze interferentiecontouren te ontsluiten.

Hierover zijn afspraken gemaakt met de werkgroep Bodemenergie van het IPO. Provincies zijn bereid om de digitale contouren van interferentiecontouren op te nemen in hun GIS-servers. Deze servers ontsluiten de bestanden weer zodat ze gebruikt kunnen worden in de WKO-tool. Voor de werkwijze bestaat een werkinstructie die u in de loop van 2014 kunt inzien via www.allesoverbodemenergie.nl.

Voor gemeenten is het van belang dat de interferentiegebieden ook worden ingeregeld in OLO. Alleen dan kunnen initiatiefnemers in de vergunningcheck van OLO zien dat ze niet kunnen volstaan met een Melding maar ook een OBM-vergunning moeten aanvragen. De lokale beheerder van het OLO kan u vertellen hoe dit in zijn werk gaat. Zodra uw interferentiecontouren zichtbaar zijn op de wkotool.nl kan een verwijzing naar de wkotool.nl in de lokale instellingen van OLO

volstaan. Dit biedt de initiatiefnemer ook nog eens extra bruikbare informatie omdat hij ook in kennis wordt gesteld van eventueel andere aandachtspunten of beperkingen.

Voor het melden en registreren van bodemenergiesystemen die zijn geplaatst vóór 1 juli 2013 is een aparte factsheet beschikbaar ("Melden en registreren van bestaande bodemenergiesystemen").

Meer informatie

U vindt meer informatie over het melden en registreren van nieuwe bodemenergiesystemen op:

- www.allesoverbodemenergie.nl
- www.rwsleefomgeving.nl/helpdesk/bodembeheer

Deze factsheet is een uitgave van Bodem+. Bodem+ is een onderdeel van Rijkswaterstaat Leefomgeving.

Januari 2014